

Sygn. akt VI U 2188/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2019 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: G. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 8 maja 2019 r., znak: (...)

w sprawie: G. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wznowienie postępowania

1) oddała odwołanie,

2) wniosek ubezpieczonej G. K. z dnia 6 maja 2019 r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury, w którym ubezpieczona powołuje się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. sygn. P 20/16, przekazuje organowi rentowemu do rozpoznania w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sędzia Janusz Madej

VI U 2188/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 maja 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., w związku ze skargą G. K. **[f 00:07:18.176]** o wznowienie postępowania z dnia 6 maja 2019 r. odmówił wznowienia postępowania w sprawie, powołując się na art. 149 § 3 oraz 145 § 2 k.p.a. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że w dniu 21 marca 2019 r. został ogłoszony wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. orzekający, że art. 25 ust. 1b Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dziennik ustaw z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2009 r. poz. 39 w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie, w jakim dotyczył urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej Ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dalej w uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wskazał, że zgodnie z art. 145a paragraf 2 k.p.a. ubezpieczona mogła wnieść do organu rentowego skargę o wznowienie postępowania w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, to jest do dnia 21 kwietnia 2019 r. Dni 21 i 22 kwietnia 2019 r. 1 i 2 Świąt Wielkiej

Nocy są dniami ustawowo wolnymi od pracy, tym samym na podstawie art. 57 § 3 i 4 k.p.a. termin na zgłoszenie skargi o wznowienie postępowania upływał w dniu roboczym następującym po dniu wolnym od pracy, czyli 23 kwietnia 2019 r. Organ rentowy wskazał ponadto, że skarga została wniesiona 6 maja 2019 r., to jest po ustawowym terminie, a ubezpieczona nie zwróciła się z wnioskiem o przywrócenie terminu na złożenie skargi o wznowienie postępowania. W związku z tym organ rentowy odmówił wznowienia postępowania. Odwołanie od tej decyzji wniosła ubezpieczona. W swoim odwołaniu wskazywała ona, iż powoływała się ona na wyrok Trybunału Konstytucyjnego i wskazywała, że nie wiedziała, że trzeba złożyć wniosek, skargę o wznowienie postępowania do 23 kwietnia 2019 r., żadne media w telewizji nie informowały o tym, a ZUS - w ocenie ubezpieczonej - powinien ją o tym powiadomić tak, jak innych emerytów, a tego nie zrobił. Ubezpieczona podnosiła, że jest na emeryturze od (...) r., kiedy osiągnęła wiek 55 lat i 35 lat pracy. Jej emerytura jest niska, po 10 latach wzrosła niewiele. Ubezpieczona podnosiła, że jest osobą schorowaną i zażywa leki, a także ma oponiaka mózgu. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje: zaskarżona decyzja odpowiadała prawu, albowiem rozstrzygała o skardze o wznowienie postępowania administracyjnego, zgodnie z art. 145a § 1 k.p.a. można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. Zgodnie zaś z § 2 art. 145a k.p.a. w sytuacji określonej w § 1 skargę o wznowienie wnosi się w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego. W niniejszej sprawie nie było sporu między stronami co do tego, że skarga o wznowienie postępowania została złożona przez ubezpieczoną po upływie terminu przewidzianego w art. 145a § 1 k.p.c., natomiast orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego weszło bowiem w życie po opublikowaniu go w Dzienniku Ustaw z 2009 r. pod poz. 539 i było ogłoszone, sentencja wyroku była ogłoszona 21 marca 2019 r., zatem weszła wtedy w życie; zatem w niniejszej sprawie Sąd kontrolował to, czy skarga została wniesiona w terminie oraz to, czy istnieją podstawy do, ewentualne podstawy do przywrócenia terminu do złożenia skargi. Zgodnie z art. 58 § 1 k.p.a. w razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy. Z kolei § 2 art. 58 k.p.a. stwierdza, że prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu 7 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin. Okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują w ocenie Sądu Okręgowego w żadnym wypadku, aby do przywrócenia terminu do złożenia skargi doszło bez winy ubezpieczonej. Okoliczność, iż ubezpieczona nie wiedziała o treści wyroku, czy też nie wiedziała o tym, że skargę należy złożyć w terminie miesiąca, jest okolicznością leżącą po stronie ubezpieczonej i zawinioną przez nią, bo niezajomość przepisów prawa szkodzi - ignorantia iuris nocet. Ubezpieczona nie powoływała przy tym żadnych innych przyczyn spóźnienia się ze złożeniem skargi o wznowienie postępowania, które mogłyby spowodować przywrócenie terminu takie, jak choroba czy inne losowe okoliczności, a na rozprawie przyznała, że nie była w szpitalu w kwietniu i w maju 2019 r. Dlatego zaskarżona decyzja odpowiadała prawu i zasadnie odmawiała wznowienia postępowania w oparciu o art. 149 § 3 i 145 § 2 k.p.a., gdyż nie było podstaw do zastosowania instytucji przywrócenia terminów przewidzianych w art. 58 k.p.a. Dlatego Sąd Okręgowy na podstawie art. 479 § 1 k.p.c. w związku z powyższymi przepisami prawa materialnego k.p.a. orzekł, jak w pkt. 1 wyroku. Jeśli chodzi o pkt. 2 wyroku, który w istocie rzeczy ma charakter postanowienia, to Sąd Okręgowy wskazuje, iż w piśmie wszczynającym postępowanie w niniejszej sprawie ubezpieczona nie złożyła tylko wniosku o, nie złożyła tylko skargi o wznowienie postępowania administracyjnego, ale złożyła ona również wniosek o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania art. 25 ust. 1b uznanego wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego za niezgodny z Konstytucją. Ubezpieczona urodziła się (...), zatem należy do kobiet, o których mowa w powyższym wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Podkreślić należy w tym miejscu, że taka konstrukcja wniosku złożonego przez ubezpieczoną obejmującego zarówno skargę o wznowienie postępowania administracyjnego, jak i wniosek o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania art. 25 ust. 1b powoduje, że trybem, który może doprowadzić do wzruszenia decyzji emerytalnej opartej na niekonstytucyjnym stosunku do ubezpieczonej przepisie art. 25 ust. 1b jest nie tylko tryb związany ze skargą o wznowienie postępowania administracyjnego, o którym mowa w przepisach powołanych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, ale organ rentowy powinien również rozpoznać tę część pisma wszczynającego postępowanie w trybie art. 114 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a tego nie uczynił do momentu, kiedy organ rentowy nie rozpoznał tego wniosku ubezpieczonej decyzją administracyjną zachodzi czasowa niedopuszczalność drogi sądowej do rozpoznania sprawy

przez Sąd, dlatego Sąd Okręgowy wniosek ubezpieczonej z 6 maja 2019 r. przekazał do rozpoznania w pkt. 2 wyroku organowi rentowemu na podstawie art. 464 § 1 k.p.c., zgodnie z którym odrzucenie pozwu, a funkcję pozwu w postępowaniu z zakresu Ubezpieczeń Społecznych pełni odwołanie, nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym przypadku Sąd przekazał sprawę temu organowi, jeżeli jednak organ ten uprzednio uznał się za niewłaściwy, Sąd rozpozna sprawę. Z uwagi na to, że organ rentowy w ogóle w zaskarżonej decyzji nie odniósł się do tego żądania, wniosek ubezpieczonej należało przekazać do rozpoznania organowi rentowemu, mając także na uwadze to, iż przepisy zawarte w art. 114 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przewiduje łagodniejsze przesłanki wznowienia postępowania, inaczej, łagodniejsze przesłanki ponownego ustalenia prawa do wysokości świadczenia, niż przesłanki przewidziane w art. 145a k.p.a., albowiem jak wynika z treści art. 114, nie ma tam żadnych terminów ustalonych do ponownego ustalenia wysokości emerytury w przypadku, gdy osoba zainteresowana może nabyć świadczenie w wyższej wysokości.